

БІОЛОГІЯ РОЗМНОЖЕННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ЧАГАРНИКІВ НА ПРИКЛАДІ КИЗИЛЬНИКУ (*COTONEASTER MEDIC.*)

Куницька О. студентка IV курсу біологічного факультету
Машевська А.С. старший викладач кафедри ботаніки,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

В наш час досить актуальним є використання декоративних рослин в озелененні суспільних об'єктів. Перспективними для цього є представники роду Кизильник – *Cotoneaster* (Medic.), життєві форми яких являють собою хороший матеріал для створення художніх композицій в садах, парках, скверах [4]. Дані рослини є досить витривалими до несприятливих умов, мало вимогливі до родючості і вологості ґрунту та чудово переносять формову стрижку [1]. Вони незамінні для формування кам'янистих садів, для зміцнення схилів, терасного озеленення та інших елементів ландшафтних композицій [3]. Але через складність розмноження ці рослини мало поширені в Україні [2].

Метою нашого дослідження є аналіз морфолого-біологічних особливостей кизильників і виявлення особливостей їх розмноження зеленими живцями та насінням.

Рід Кизильник (*Cotoneaster Medic.*) в загальному нараховує більше 200 видів, а в природній флорі України зростає 3 види: кизильник чорноплідий – *Cotoneaster melanocarpus* (Lodd.), кизильник цілокрайй – *Cotoneaster integerrimus* (Medic.) та кизильник блискучий – *Cotoneaster lucidus* (Schlecht.).

Трапляються і перехідні форми: *C. melanocarpus* x *C. integerrimus* та *C. integerrimus* x *C. Melanocarpus*.

Серед акліматизованих видів кизильників, найбільш декоративними якостями для озеленення володіють наступні: кизильник притиснутий – *Cotoneaster adpressus* (Bois.); кизильник Франше – *Cotoneaster franchetii* (Bois.); кизильник Даммера – *Cotoneaster dammeri* (Schneid.); кизильник горизонтальний – *Cotoneaster horizontalis* (Decaisne.). Найбільш популярними є кизильники Даммера та горизонтальний.

Лікарськими властивостями володіє кизильник чорноплідий (*Cotoneaster melanocarpus* (Lodd.)), а найбільшу медопродуктивність має кизильник блискучий (*Cotoneaster lucidus* (Schlecht.)).

Кизильники розмножуються вегетативним (літніми та зимовими живцями, відводками, щепленням, поділом куща) та насіннєвим способами. Найпоширенішим та найпродуктивнішим способом вегетативного розмноження є розмноження зеленими живцями.

Насінню кизильників властивий стан глибокого спокою – воно дуже довго і погано проростає, тому потребує обов'язкової стратифікації.

Список використаних джерел

1. Гревцова Г. Т. Интродукция кизильников на Украине / Г. Т. Гревцова // Охрана, изучение и обогащение растительного мира. – К. : Изд-во КГУ, 1989, Вып. 16. – С. 9-16.
2. Гревцова Г. Т. Період спокою та зимостійкість у представників роду *Cotoneaster* (Medic.) Vauhin, інтродукованих у Ботанічному саду ім. акад. О. В. Фоміна / Г. Т. Гревцова, В. І. Колесник // Вісник. Інтродукція та збереження рослинного різноманіття. – К. : Київський університет, 2001. – Вип. 4. – С. 18-20.
3. Гревцова А. Т. Перспективы использования видов рода *Cotoneaster* (Medic.) Vauhin в лесных насаждениях и садово-парковых ландшафтах / А. Т. Гревцова // Экология. Наука, образование, воспитание. – Брянск, 2001. – С. 93-100.
4. Миронова Г. О. Методичні рекомендації з розмноження деревних та кущових рослин. / Г. О. Миронова, А. М. Лаврентьева, О. П. Чекалін; [за ред. М. А. Кохна, С. І. Кузнецова] – К., 1998. – Ч. 1: Голонасінні. – 48 с.

ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ РОДОДЕНДРОНА СІМСА (*RHODODENDRON SIMSII*) В УМОВАХ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ

Маринін О. студентка III курсу біологічного факультету,
Машевська А.С. старший викладач кафедри ботаніки,
Східноєвропейський національний університет, імені Лесі Українки, м. Луцьк

Рід *Rhododendron* L. – один з найчисленніших у родині вересових. Види роду *Rhododendron* L. в Україні становлять науковий і практичний інтерес як високо декоративні красивоквітуючі рослини. На території України природно зростають лише 2 види цього роду: Рододендрон жовтий (*R. luteum*) аборигенний вид Житомирського Полісся та Рододендрон миртолистий або як його ще називають червона рута (*R. myrtifolium* Schott & Kotschy) поширений у альпійському і субальпійському поясах Карпат у діапазоні висот від 1350 до 2050 м н. р. м.. Проте їх біологічні особливості та способи вирощування у масовій культурі мало відомі в Україні. У зв'язку з цим вивчення біоекологічних особливостей в умовах культури, проблема охорони реліктових, рідкісних і малопоширених видів роду *Rhododendron* L., а також збереження генофонду і біологічного різноманіття природних флор шляхом інтродукції в ботанічні сади є актуальною темою.

Метою нашого дослідження було проаналізувати морфолого-біологічні особливості Рододендронів та виявити особливості їх розмноження зеленими